

09. Maj 2019

UPA 2019/10
Aqqalu C.Jerimiassen

2019-imi Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarut.

(Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut Naalakkersuisoq)

Aningaasaqarnerooq siuariartorpoq, oqaaseq taanna piffissaq kingulleq tusallattaavaarput. Atassummiillu isumaqarpugut tamanna nuannaarutissaasoq, naak ilaatigut allanit partiinit kamassaaitullusooq nipeqartinnineqaraluartoq tamanna.

Aningaasarsiornikkut siuariartorfissagut nunatsinni arlalippapiluunersuupput, Atassummiillummi immikkut maluginianngitsoorusunnigilarputtaaq kingumut Naalagaaffeqatigiinnerup iluani suleqatigiinnerup pitsaasumik ingerlanera ersersinneqarmat.

Nunarput maanna piffissamiippoq ornitaqarluni pissanganarluinnartumik, tassalu angallannikkut piffiit nutaat pilertussanngormata. Tamassumalli malitsissai ilanngullugittaaq eqqarsaatersuutigisariaqarpagut aningaasaqarnikkut ingerlatsinerup iluani.

Aningasarsiorfiit pingaarnersaat aalisarneq ataatsimut isigissangaanni, naak toqqammavippiaatigut aningaasarsiorluarneq aalisarnermit ajortuunnigilluinnaraluartoq qujanaqisorlu, Atassummiik oqartariaqarpugut aalisarneq kisiat nappassisoriunnaartariaqarparput aningaasarsiornikkut siunissaq isumannaannerusooq pilersinneqassappat. Innuttaasut qitiutillugit sulinitisinni aningaasarsiorfiit nutaat pilersikkiartuaarneqarneri sukkanerusumik inissittariaqalerpagut, takornariaqarneq, aatsitassarsiorneq, uuliasiorneq inuussutissarsiutillu nutaat nunatta pissarsitaaqnik aallaavillit qinerlernerusariaqalerpagut.

Naak Atassummiik oqareeraluarluta aningaasarsiornerput ilorraap tungaanut pitsaasumik ingerlasooq, isertuanata oqaatigerusupparput, naalagaaffeqatigiinnerup iluaninnissarput suli pisariaqarpoq. Bloktilskudinik pisarnerput aningaasarsiornitta iluani suli avaqqunneqarsinnaanngikkallartillugu naalagaaffeqatigiinnerup pitsaasumik ingerlanissaa siunertaajuartariaqarmat.

Nunarsuarmilu aalisakkat akiisa nikerartuarneri peqqutaatillugit nunatta aningaasaqarnera tassuunakkut orfarittupilussuarmik inissisimasarpoq, taamaattumillu Atassummiik qulequttanik imatut ittunik siunnersuuteqarusupugut:

1. Naalagaaffeqatigiinnerup iluani inuussutissarsiornikkut siursaataasumik siunertalimmik aningasaleeqatigiinnerit nutaat.
2. Takornariaqarnitta innuttaasunut tamanut iluanaarutaanerusumik inissisimalernissaa.
3. Aalisakkat nunatta imartaani tatsiniittullu qanoq atorluarneqarnerusinnaaneri.
4. Nunatta nunani allani erfalasimaarutigilluarsinnaasaanik pilersitsinerit.

Naalagaaffeqatigiinnerup iluani inuussutissarsiornikkut siuarsaataasumik siunertalimmik aningasaleeqatigiinnerit nutaat.

Suli nunarput aningaasaqarnikkut nammineq nammassinnaasaminik pilersitsinissaminik artorsarfeqartarsinnaanera nassuerutigisinnaasariaqarparput, periarfissallu nutaat naalagaaffeqatigiinnerup iluani anguneqarsinnaasut aallartisarlugit. Mittarfiit pingasut sananeqarsinnaalernerit piviusunnngortissinnaalernerit takussutissinneqareemat eqqarsaatersuutigineqarsinnaavoq maanna, talittarfeqarnikkut inerisaasariaqalernerput.

Frihavn-inik taaneqartartumik nunatta ilaani talittarfipiluunersuarmik containerersorfiusumik pilersitsinissaq nunanit tamalaanit angalasunit aqqusaartorneqarsinnaasussamik, issittup imartaata aqcutigineqarneruleriartornera ilutigalugu malinnaaqataasariaqaratta. Tamatumuunakkut avammut assartukkat nunatsinnullumi eqqussukkat eqaannerungaartumik sukkanerusinnaasumillu apissinneqarsinnaalissammata.

Takornariaqarnitta innuttaasunut tamanut iluanaarutaanersumik inissisimalernissaa

Takornariaqarnerup siuariartortinnissaa ukiorpassuarni eqqartungaaajuarsimavoq timitaqarpallaanngitsumilli. Taamaattoq Atassummiik maanna erseqqinnerungaartumik oqariartuutissaqarpugut. Takornariaqarnitta iluani tikittartunik amerlisaapiloornissaq kisimi siunertaassanngilaq, amerlisapiloorpallaarnerinimi aqunniarneri ajornakusuulersinnaammaat, pinngortitattalu innarleriartupiluulersinnaanera ulluinnarnilu inuuniarnitta akitsupilooratarsinnaaneranik malitseqarsinnaammaat.

Nunaqavissoq annerusumik ullumikkut isiginnaartuinnaavoq takornariaqarnerup iluani, tamanullu siunissami aningaasaqarnikkut iluaqutaassappat ukioq naallugu ataavartumik suliffiusinnaanissaanut suliassaqarpugut. Angallannikkut aqqissuusseqqinnerit malitsigisaannik tikikkuminassuseq, inoqarfinnilu annerni minnernilu sullissisussaarnikkut piareersimasoqartuarnissaput pisariaqarpoq. Mittarfiit pingasut nutaat pilernerisigut takornariaq nammineq tikikkunngilaq, taamaattumillu innuttaasut uaguuvoq nammineq tamassuminnga ulapputeqartussat.

Kaasarfigut pitsaanerpaamik immissappata takornarissallu kaasarfiit paqqissappata uagut nammineq innuttaasutut immitsinnut nalligeqqajaalertarnerput allanullu pisuutitsisarnerput peertariaqarparput takornarissanik sullissinerup iluani. Nammineq sullissilluarnitta avataatigut takornarissanut nunarput tukorpallaarujussuarpoq ajuusaarpallaarujussuarlunilu, ila nunarput takornarissanut akiliuteqartitsinerusariaqarpoq.

Assersuutigineqarsinnaasooq tassaavoq Grækenlandimi hotelimi unnuissaguit takornarissanut akitsuut unnuk ataatsimut hotelit pitsaassusai apeqqutaatillugit 0,5euro 4eurollu akorngani akitsuusingaapput. Taamaakkaluartoq takornariaqarnerat kingaallatsinneqanngilluinnarpoq amerliartornerallu ingerlaannarluni, nunatullu isertitai qaffariaateqakuttuinnarlutik. Tikeraanut tikittartunut ajunngippallaarpugut, takornariatta kaasarfitilluunnit imaarlugit suli qungujulallutik aallartarnissaannut nunatut pikkorinnerusariaqarpugut.

Aalisakkat nunatta imartaani tatsiniittullu qanoq atorluarneqarnerusinnaaneri

Aalisarnej ukiuni tulluuttuni arlalissuarni suli aningaasaqarnitsinni qitiujuarnissaa naatsorsuutigisinaavarput. Taamaattorli iluanaarutiginera appasippallaarujussarpoq, immaqaluunniimmi nunarsuarni aalisarfiulluurtuni eqqaallammassuurtut taaneqarsinnaavugut.

Maniitsoq assersuutissaalluarpoq atorluaanerup aqqani eqqartuissatilluta, saarulliit saluarsikkat uumatillugit tunineqarnikut akisunipilussuanngorlutik tunisassiarineqarsinnaalersarmata. Perlukut allallu nunarsuup sinnerani fiskeboilloniliarineqartartut pisiarisakkagut eqqarsaatigineq ajorpagut suminggaanneereri, nammineq sananissaanut kingumut oqartarnitsit nalitusaanermut pikkorinnerulaaralarutta amigaatiginngilluinnaraluakkagut.

Qaleralik, saarullik raajallu maanna qitiunerpaapput. Imminulli pilersornerusinnaaneq nunatta iluani eqqarsaatigalugu aningaasarsiornikkut nioqqutissianik nutaaliorsinnaaneq eqqarsaatigalugu kanissulluunniit allaat pisiniarfitta qerititsiviiniisinneqalersinnaakuttooraluarput.

Nunarput tasissaaleqinngeqaaq, taserpassuangullu ila eqalussaaleqinngeqaat. Taamaattoq eqaluit mamarisarsuagut piginngilugut annerusumik pisiniarfitsinni. Aningaarsiornikkut Norgemi kapisiliit tukertitat eqqussorneri millisarneqassappata eqaluk taartaalluarsinnaavoq. Siunissamiluunniit takorluugaasinnaakuttoorpoq nunatsinni tukertitsivinnik peqalersinnaanerput, tassuunakkut aningaasarsiornikkut unammillersinnaasumik avammut tunisassiorneq ingerlanneqarsinnaassangaluarhatta.

Nunatta nunani allani erfalasimaarutigilluarsinnaasaanik pilersitsinerit

Nunarsuarput imminut qanilliarporpoq, taama oqartoqartarpoq. Nunatsinnili suli arlalitsigut tamatumunnga kinguaattooqqalaarsinnaasarpugut. Erfalasimaarutiginninnissaq eqqartorneqalersillugu timersorneq kulturitoqarpullu salliukkajupput. Taakkuli amigartut Atassut isumaqarpoq. Periarfissat nutaat, piffinni nutaani atulikkatsinni nipilersorneq, isiginnaartitsisartoqarneq esportilu erfalasimaarutigilluarsinnaaqaagut. Nipilersorneq isiginnaartitsinerlu eqqartorneqalersillugit kulturimut saakkajuttarnera showbusinessimut saakkiartuaartilersinnaanera nunatta aningaasarsiornernanut nutaavittut pulatikkiartorneqalersinnaavoq.